



TALOUSARVIO 2026

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA 16.9.2025

SISÄLLYSLUETTELO

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALAN TALOUSARVIO 2026	3
13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä	3
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset	3
Toimialan keskeiset tavoitteet	6
13 10 KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA	8
13 20 JOHTO JA YHTEISET PALVELUT	9
Toiminnan kuvaus	9
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	10
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	11
13 30 PERUSOPETUS	12
Toiminnan kuvaus	12
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	13
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	13
13 50 VARHAISKASVATUS	15
Toiminnan kuvaus	15
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	17
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	18
13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN	19
Toiminnan kuvaus	19
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	21
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	21
137 TOISEN ASTEEN KOULUTUS	23
Toiminnan kuvaus	23
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	24
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	25
Irtain omaisuus	27

Julkaisija

Vantaan kaupunki

09/2024

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kansikuva: Paula Vuorinen

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALAN TALOUSARVIO 2026

13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä

Määrärahat (1000e)

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	37 974	30 457	31 414	32 074	32 748	33 435
Toimintakulut	-578 063	-602 629	-630 023	-653 334	-677 507	-702 575
TOIMINTAKATE	-540 090	-572 172	-598 608	-621 260	-644 759	-669 139

Jatkovuodet eivät sisällä talouden tasapainotusta.

Tuloslaskelma (1000e)			
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	37 974	30 457	31 414
Myyntituotot	15 242	10 636	12 150
Maksutuotot	8 946	8 817	8 817
Tuet ja avustukset	13 050	10 763	9 961
Muut toimintatuotot	735	242	487
Toimintakulut	-578 063	-602 629	-630 023
Henkilöstökulut	-312 023	-329 949	-347 234
Palvelujen ostot	-115 338	-111 015	-120 163
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 835	-13 277	-14 994
Avustukset	-15 032	-15 809	-15 412
Muut toimintakulut	-123 836	-132 578	-132 219
TOIMINTAKATE	-540 090	-572 172	-598 608

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala (KASO) huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhoollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen

osalta. Toimialan tehtävänä on valmistella ja panna täytäntöön kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvat asiat.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon kuntalaisten oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Myös englanninkielisiä palveluita on tarjolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden ja toisen asteen koulutuksen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintaympäristöä muovaavat useat samanaikaiset ja toisiinsa kytkeytyvät muutosvoimat. Maailmanpoliittinen epävarmuus ja turvallisuustilanteen kiristyminen edellyttävät resilienssin vahvistamista, henkilöstön osaamista ja kaupunkitasoisten prosessien päivittämistä. Talouden heikkeneminen lisää lapsiperheköyhyyttä ja haastaa palveluiden järjestämistä, mikä voi kasvattaa tuen tarvetta.

Segregaation ja polarisaation kasvu ilmenee alueellisina hyvinvointieroina ja oppimistulosten eriytymisenä. Yksinäisyyden ja mielenterveyden haasteet vaikeuttavat lasten ja nuorten kiinnittymistä varhaiskasvatukseen ja opintoihin. Turvallisuuden tunne on heikentynyt, ja erityisesti psyykkinen turvallisuus kaipaa vahvistamista. Oppijoiden moninaisuus ja osaamisen eriytyminen edellyttävät kielitietoista ja pedagogisesti osaavaa henkilöstöä, samalla kun monikielisten oppijoiden määrä kasvaa.

Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen ovat kriittisiä, erityisesti pääkaupunkiseudun palkkakilpailun ja uusien tehtävävaatimusten vuoksi. Henkilöpoliittiset ratkaisut, kuten uusien ammattiryhmien roolit ja työehdot, ovat keskeisiä veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi. Monikulttuuriset työyhteisöt yleistyvät, ja kielellinen kotoutuminen on keskeinen osa toimialan onnistumista. Lasten ja nuorten psyykkinen turvallisuus on heikentynyt, ja turvallisuutta horjuttavat ilmiöt, kuten koulukiusaaminen, päihteiden käyttö ja nuorisorikollisuus, näkyvät arjessa. Medialukutaidon merkitys kasvaa, kun sosiaalinen media tuo mukanaan epävarmuutta ja jännitteitä.

Toimiympäristöanalyysissa todettiin kuitenkin myös, että Vantaa on kasvava kaupunki, jossa lasten ja nuorten määrän lisääntyminen vahvistaa kaupungin

elinvoimaa, ja että työikäisten osuus väestöstä on hyvä, mikä tukee kestävää kehitystä. Kaupungilla on myös kertynyt arvokasta kokemusta ja osaamista vieraskielisten palveluiden kehittämisestä, ja koulutuksellista jatkumoa tarkastellaan osana palveluiden kokonaisvaltaista kehittämistä. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen tehtävänä on myös vastata englanninkielisen opetuksen kysyntään ja palvella muualta Vantaalle muuttaneita perheitä, joiden lapset tarvitsevat opetusta englannin kielellä.

Lasten ja nuorten terveelliset elintavat – kuten liikunta, riittävä uni ja päihteettömyys – ovat, toimintaympäristöanalyysin perusteella, vahvistuneet. Oppivelvollisuuden laajentuminen on puolestaan vähentänyt koulutuksen keskeyttämiä ja englanninkielisen opetuksen laajeneminen lisää Vantaan vetovoimaa ja monipuolistaa koulutustarjontaa.

Tekoälyn taidokas käyttö voi mahdollistaa uudenlaista opetusta ja oppimista. Tekoälyä hyödynnetäänkin yhä laajemmin niin kouluissa ja oppilaitoksissa kuin toimialan muissakin työtehtävissä. Samalla Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan työnantajamielikuva on vahvistunut.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2025–2034 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten (0–6-vuotiaat) määrä kasvaa vuoteen 2034 mennessä 1561 lapsella. Hoitopaikkatarve on 1249 uutta paikkaa 85 prosentin peittävyys mukaan laskettuna. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (501), Tikkurilan (466), Aviapoliksen (323), Myyrmäen (152) ja Hakunilan (144) suuralueilla. Sen sijaan lasten määrän ennustetaan laskevan Koivukylän (-16) ja Korson (-8) suuralueilla.

Perusopetusikäisten lasten (7–15-vuotiaat) määrä vähenee Vantaan virallisen väestöennusteen 2025–2034 mukaan vuoteen 2034 mennessä 439 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä vähenee 399 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä vähenee 40 oppilaalla. Huomattavaa kasvua peruskouluikäisten lasten määrässä on Kivistön (279), Tikkurilan (136) ja Myyrmäen (59) suuralueilla. Muiden suuralueiden lapsimäärät vähenevät, eniten Aviapoliksen suuralueella (-442). Laskua on myös Koivukylän (-282), Korson (-154) ja Hakunilan (-32) suuralueilla.

Vuosina 2025 ja 2026 peruskouluikäisten lasten määrä laskee väestöennusteen mukaan 192 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä vähenee 235 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä kasvaa 43 oppilaalla. Peruskouluikäisten lasten määrän

ennustetaan kasvavan vuosina 2025–2026 Tikkurilan (+29) suuralueella. Peruskouluikäisten lukumäärä pysyy lähes nykyisellä tasolla Myyrmäen (+6) ja Kivistön (-1) suuralueilla. Muilla suuralueilla lapsimäärän ennustetaan vähenevän seuraavasti: Aviapolis (-114), Korso (-62) Koivukylä (-42) ja Hakunila (-10).

15–17-vuotiaiden nuorten määrä vähenee Vantaan virallisen väestöennusteen 2025–2034 mukaan vuoteen 2034 mennessä 66 nuorella. Nuorten määrää kasvaa Tikkurilan (135), Kivistön (66), Myyrmäen (18) ja Koivukylän (9) suuralueilla. Vastaavasti nuorten määrää ennustetaan vähenevän Korson (-167), Aviapoliksen (-109) ja Hakunilan (-18) suuralueilla.

Vuodesta 2022 alkaen Vantaalla on otettu käyttöön uusi ennustemenetelmä ja viime vuodet ovat olleet Vantaan väestönkasvun kannalta hyvin poikkeavia. Tämä vaikuttaa ennusteeseen, koska siinä hyödynnetään aiempien vuosien tietoja. Vuoden 2025 väestöennuste pyrkii ottamaan huomioon nämä muutokset. Toimiala seuraa tiiviisti palveluverkkoon kohdistuvia muutospaineita yhteistyössä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden kanssa ja verkon kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen kanssa.

Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman takia toimialalle asetettiin talousarviokehityksessä 5,5 milj. euron sopeuttamistavoite vuodelle 2026. Toimialan talousarvioesityksessä on huomioitu tavoitteen edellyttämät sopeutustoimet ja niiden eurovaikutukset.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tämän valtuustokauden tavoitteena on mm. kehittää ja monipuolistaa kaupungin englanninkielistä opetusta valmistelemalla IB-opetuksen aloittamista Vantaalla myös varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa.

Vuoden 2025 aikana on toimialalla otettu uusia tietonäkymiä (mm. KOTA-tiedot) käyttöön johdon ja toimintayksiköiden esihenkilöiden työn tueksi esimerkiksi segregaatien vaikutusten arvioimiseksi. Tavoitteena on, että tietonäkymät ensi vuoden aikana ovat vakiintuneessa käytössä. Lisäksi toimialan ydintietojenmäärittelyä ja siirtämistä tietopalustalle jatketaan.

Tavoitteena on vuonna 2026 ottaa käyttöön kaupunkitasoisesti sovitut välineet ja prosessit oppijan kielitaidon tason määrittämiseksi. Näin halutaan tunnistaa monikielisten oppijoiden suomen/ruotsin kielitaidon lähtötaso, jotta varmistetaan, että oppija saa tarkoituksenmukaista, kielitaitotasoaan vahvistavaa opetusta.

Oppijoiden hyvinvointitietoa kerätään tällä hetkellä usealla eri kyselyllä. Kokonaistilanteen vuosittaisen seurannan mittari kuitenkin puuttuu. Pidemmän aikavälin tavoitteena on uudistetun, oppijoille suunnatun, hyvinvointikyselyn perusteella ja poissaoloja seuraamalla määritellä onko oppijoiden kiinnittyminen varhaiskasvatukseen ja kouluun kasvanut. Vuonna 2026 tullaan laatimaan hyvinvoinnin mittaamiseen malli ja määritellä lähtötaso.

Vantaan, Keravan ja VAKEHYVA:n yhteisiä rakenteita on kartoitettu ja ne on kuvattu, mutta mm. organisaatiomuutosten myötä ne kaipaavat päivittämistä. Tavoitteena on, että vuoden 2026 aikana rakenteet on tarkistettu ja niihin sitoudutaan yhteisesti sekä osapuolia koskevat suunnitelmat on jalkautettu ja niiden mukainen toiminta vahvistuu. Vaikuttavuutta mitataan yhteisen tietopohjan avulla ja tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

13 10 KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

Määrärahat (1000e)

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintakulut	-119	-110	-128	-132	-137	-142
TOIMINTAKATE	-119	-110	-128	-132	-137	-142

Jatkovuodet eivät sisällä talouden tasapainotusta.

Tuloslaskelma (1000e)			
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintakulut	-119	-110	-128
Henkilöstökulut	-88	-90	-104
Palvelujen ostot	-30	-19	-23
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-0	0	0
Muut toimintakulut	-0	-1	-1
TOIMINTAKATE	-119	-110	-128

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Määrärahat sisältävät kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menot.

13 20 JOHTO JA YHTEISET PALVELUT

Määrärahat (1000e)

Johto ja yhteiset palvelut	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	614	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-5 958	-6 203	-5 854	-6 071	-6 296	-6 528
TOIMINTAKATE	-5 344	-6 203	-5 854	-6 071	-6 296	-6 528

Jatkovuodet eivät sisällä talouden tasapainotusta.

Tuloslaskelma (1000e)			
Johto ja yhteiset palvelut	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	614	0	0
Myyntituotot			
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset	614		
Muut toimintatuotot			
Toimintakulut	-5 958	-6 203	-5 854
Henkilöstökulut	-4 615	-4 331	-4 089
Palvelujen ostot	-1 062	-937	-1 048
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	340	-177	-123
Avustukset	-186	-186	0
Muut toimintakulut	-435	-572	-594
TOIMINTAKATE	-5 344	-6 203	-5 854

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja toimialan keskitetyt palvelut. Kokonaisuuteen kuuluu myös kaupunkitasoinen Tikkurilan osaamiskampushanke.

Yhteiset palvelut huolehtivat toimialan keskitetyistä viestintä-, talous-, ja laki- ja valmistelupalveluista sekä suunnittelusta ja kehittämisestä. Yhteisiin palveluihin kuuluvat myös hyvinvoinnin edistämisen ja opiskeluhuollon koordinaatiotehtävät sekä UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -työn toimenpiteiden edistäminen. Yhteisiin

palveluihin kuuluvat lisäksi koulukuljetuksiin liittyvät asiat sekä peruskoulujen koviin käsistöiden kalustonkunnostus.

Vastuualueelle kuuluvat toimialan strategian valmistelu, tietojohdamisen keskeiset palvelut, palveluohjaus- ja asiakasjärjestelmien tuki ja digitaalisen toimintaympäristön palvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa painotetaan toimialan erityispiirteet huomioivaa pedagogista kehittämistä yhteistyössä tietohallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palveluverkkotarkastelussa laaditaan suunnitelma englanninkielisen koulupolun mallintamisesta sekä IB-opetuksen liittämistä osaksi englanninkielistä koulupolkua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Kaupungin strategian ja siitä johdettujen toimialan ja palvelualueiden toimenpiteiden tukeminen. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestelmäkehityksen ja -muutosten toimeenpano ja käyttäjien tukeminen.

Päivitetty Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Päivitys pohjautuu laajaan arviointitietoon, jota on kerätty eri palvelualueilta, opiskeluhuollosta sekä nuoristystä. Lapsia, nuoria ja huoltajia on kuultu kevään -25 aikana sekä hyödynnetty jo eri yhteyksissä kerättyä tietoa. Päivitetyistä toimenpideohjelmasta viestitään aktiivisesti ja sitä jalkautetaan suunnitelmallisesti.

Opiskeluhoitosuunnitelmat on päivitetty vastaamaan toimialaa koskevia lakimuutoksia yhteistyössä VAKE:n opiskeluhoitopalveluiden kanssa ja ne ovat astuneet voimaan 1.8.2025.

Lapsivaikutusten arvioinnin malli otetaan käyttöön kasvatuksen ja oppimisen toimialan päätöksenteossa. Kaupunkitasoinen kasvatuksen ja oppimisen toimialan vetämä työryhmä jatkaa toimintaansa jalkauttaen mallin kaikille toimialoille ja tukien lapsivaikutusten arviointien toteuttamista kaupungissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Digitaalinen palvelualusta DigiOne otetaan käyttöön perusopetuksen kouluissa vaiheittain vuoden 2026 aikana. Käyttöönnotot pyritään ajoittamaan koulun vuosikellon mukaisesti lomien jälkeiseen aikaan, jolloin mahdolliset käyttökatkot aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa ja järjestelmämuutokseen liittyviin käyttöönoton valmistelutehtäviin on aikaa. Käyttöönoton aikataulu voi tarkentua DigiOnen ICT-kehityksen sekä käyttöönoton valmistelujen etenemisen myötä. Järjestelmämuutos vaikuttaa perusopetuksen oppilaita koskeviin hallinnollisiin prosesseihin, koulunpitoon sekä huoltajien ja oppilaiden kanssa tehtävään viestintään ja asiointiin.

Tikkurilan osaamiskampuksen hankemuotoinen kehittäminen päättyy vuoden 2026 lopussa. Jatkosta päätetään vuoden 2026 aikana. Alueen rakentaminen ja palveluiden kehittäminen jatkuvat edelleen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	KS 2025	TA2026
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,60 %	0,67 %	0,65 %

13 30 PERUSOPETUS

Määrärahat (1000e)

Perusopetus	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	22 170	17 826	18 532	18 921	19 318	19 724
Toimintakulut	-252 900	-263 055	-275 121	-285 300	-295 856	-306 803
TOIMINTAKATE	-230 730	-245 230	-256 589	-266 379	-276 538	-287 079

Jatkovuodet eivät sisällä talouden tasapainotusta.

Tuloslaskelma (1000e)			
Perusopetus	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	22 170	17 826	18 532
Myyntituotot	11 962	8 686	9 867
Maksutuotot	80	0	
Tuet ja avustukset	9 685	9 002	8 327
Muut toimintatuotot	443	138	338
Toimintakulut	-252 900	-263 055	-275 121
Henkilöstökulut	-138 757	-146 708	-158 782
Palvelujen ostot	-44 373	-43 891	-46 879
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 185	-6 004	-6 865
Avustukset	-2 479	-2 484	-2 495
Muut toimintakulut	-60 107	-63 967	-60 099
TOIMINTAKATE	-230 730	-245 230	-256 589

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestämisestä peruskouluikäisille lapsille. Lisäksi palvelualue tarjoaa valmistavaa opetusta, oman äidinkielen opetusta sekä vastaa perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä.

Oppilasennusteen mukaan vuonna 2026 perusopetusikäisten oppilaiden määrä on 24200. Kokonaisoppilasmäärästä vammaisopetuksessa opiskelee 1,5 % oppilaista. Kaikista oppilaista 37 % äidinkieli on muu kuin suomi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen tavoitteena on toteuttaa oppilaan tukea koskeva lakimuutos 1.8.2025 alkaen mahdollisimman laadukkaasti sille myönnetyn rahoituksen puitteissa. Kelpoisten erityisluokan opettajien palkkaaminen on haastanut kouluja. Tavoitteena on palkata tuen uudistusta vastaava henkilöstö tarpeelliset kelpoisuudet huomioiden.

Tavoitteena on nostaa lukutaito ja hyvä suomen kielen osaaminen entistä vahvemmin keskiöön. Lukemisen määrää lisätään kaikissa kouluissa kaikilla luokka-asteilla. Lukutaito-osaamisen arvioimiseksi otetaan käyttöön uusia työkaluja. Kestävän tulevaisuuden näkökulmat huomioidaan vahvasti koulujen opetussuunnitelmatyössä. Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kouluun kiinnittymistä. Tavoitteeseen päästään kouluttamalla opettajia ja yhteisöllisiä opiskeluhuoltoryhmiä, jotta he voivat tukea oppilaiden hyvinvointia ryhmissä ja yksilöinä. Lisäksi vahvistetaan jokaisen koulun kiusaamisen puuttumisen tiimien toimintatapoja sekä tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

DigiOne-oppimisalustan hallittu käyttöönotto tehdään vuoden 2026 aikana.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuslaki laki muuttuu ja tavoitteena on lain uudistusten täytäntöönpano mahdollisimman laadukkaasti. Oppimisen tuki uudistuu 1.8.2025 alkaen. Toimintakulttuurin muutoksen läpivieminen edellyttää kouluttautumista, resurssien kohdentamisen seurantaan sekä prosessien muokkaamista lakia vastaavaksi. Lisäksi suomen kieleen ja kirjallisuuteen tulee 3. luokalle tuntijakoon 1 vuosiviikkotunti lisää (muut tuntilisäykset on Vantaalla tehty etupainotteisesti lv. 23–24). Lukutaidon edistämiseksi tehdään kirjaston kanssa yhteinen kampanja 2. vuosiluokille, lisätään yhteisopettajuutta sekä kaikkien oppilaiden tavoitteena lukea vähintään viisi ikätasoa vastaavaa kirjaa vuoden aikana

Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä poissaolojen vähentämiseksi ohjataan tiiviimmin koulujen kiusaamiseen puuttumisen tiimien ja yhteisöllisten hyvinvointityöryhmien työtä. Perusopetuslain mukaan 1.8.2025 alkaen mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan merkittävästi koulupäivien aikana.

DigiOne alusta korvaa nykyisen Primus-Wilma-Kurre tuotteen sekä alustaan integroidaan uusia palveluita, joita ei ole koskaan aiemmin ollut käytössä.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	KS 2025	TA2026
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	24 070	24 070	24200*
Käyttömenot euroa/oppilas	10 507	10 916	luku ks-vaiheessa
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	56 %	56 %	luku ks-vaiheessa
Huoneistoneliöt/oppilas **	10,2	10,3	10,2
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1-9 luokat	16,5	16,9 *	16,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 588	2450*	2450
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 - kieli, aloittaneiden määrä	31 %	31%*	31 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	210	210*	210

* 23.8.24 luku, tilastointipäivän 20.9. luku saadaan lokakuussa

13 50 VARHAISKASVATUS

Määrärahat (1000e)

Varhaiskasvatus	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	11 663	11 204	11 435	11 675	11 920	12 171
Toimintakulut	-225 773	-233 338	-244 219	-253 255	-262 626	-272 343
TOIMINTAKATE	-214 110	-222 133	-232 784	-241 580	-250 705	-260 172

Jatkovuodet eivät sisällä talouden tasapainotusta.

Tuloslaskelma (1000e)			
Varhaiskasvatus	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	11 663	11 204	11 435
Myyntituotot	2 333	1 436	1 436
Maksutuotot	8 527	8 500	8 500
Tuet ja avustukset	767	1 220	1 451
Muut toimintatuotot	36	48	48
Toimintakulut	-225 773	-233 338	-244 219
Henkilöstökulut	-112 809	-122 085	-126 277
Palvelujen ostot	-59 306	-55 922	-61 839
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 058	-1 406	-1 522
Avustukset	-12 139	-13 037	-12 837
Muut toimintakulut	-40 461	-40 888	-41 744
TOIMINTAKATE	-214 110	-222 133	-232 784

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on edelleen haasteita. Saatavuustoimenpiteiden myötä kelpoisia opettajia on saatu jonkin verran lisää. Sosionomeja on 70, joista 65 % on kelpoisia. Erityisopettajien tehtäviin on ollut kohtuullisen hyvin hakijoita. Päiväkodin johtajan tehtävä on ollut vetovoimainen. Erilaisia pätevyitymiskoulutuksia on käynnissä ja valmistelussa. Vuonna 2026 käynnistyy esim. valtion tukema tilauskoulutus, jossa omista lastenhoitajista koulutetaan varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja. Pätevyitymisopintoja tuetaan taloudellisesti, erilaisilla info- ja vertaistilaisuuksilla sekä palkallisilla opintopäivillä.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2026 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy ennallaan (+14 lasta). Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 120. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista vieraskielisiä oli vuoden 2025 alussa 37,2 %. Vieraskielisten lasten osuus yksiköiden välillä vaihtelee merkittävästi. Vieraskielisen väestön osuus on kasvanut viidessä vuodessa 992 lasta (+7,6 %). Vieraskielisten lasten määrän arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan uusilla toiminnallisuuksilla sekä parannuksilla. palvelualueella joudutaan kuitenkin tekemään edelleen väliaikaisia, henkilöstöä työllistäviä ratkaisuja kehitystyön hitauden vuoksi.

1.8.2025 voimaan tulleen perusopetuslain tukea koskevan muutoksen toimeenpanoa jatketaan esiopetuksessa. Lakimuutoksen toimeenpano edellyttää tuen henkilöstön lisäystä ja koulutusta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista tuen lakivelvoitteiden toteuttamisessa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Varhaiskasvatuksen keskeisenä tavoitteena vuonna on 2026 on talouden tasapainottaminen erityisesti henkilöstömenojen ja vuokratyövoiman käytön osalta. Henkilöstön lyhyisiin sairaspöissaoloista johtuviin sijaistarpeisiin ja lasten tuen tarpeisiin palkattuihin avustajiin ei ole budjetoitu tarvetta vastaavasti, minkä takia tavoitteena on löytää tasapaino taloudellisten resurssien ja henkilöstön veto- ja pitovoiman sekä hyvinvoinnin edistämisen välillä.

Työhyvinvoinnin edistämisen osalta tärkeimpänä tavoitteena on sairauspöissaolojen vähentäminen. Tähän päästään vahvistamalla muun muassa johtamisen keinoin ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa henkilöstön työhyvinvointia, työkykyä ja työelämätaitoja.

Jatketaan tuen lakimuutoksen toteuttamista sekä inklusiivisen toimintakulttuurin kehittämistä. Pedagogisten sisältöjen ja toimintakulttuurin osalta jatketaan ProVaka mallin toteuttamista, jonka avulla vahvistetaan positiivista vuorovaikutusta sekä tunne- ja kaveritaitoja inklusiivisessa toimintakulttuurissa. Toimintakulttuurin kehittämiseen ProVakan mukaisesti tarvitaan toimintayksiköissä edelleen ohjauksellista tukea.

Eriarvoistumiskehityksen ehkäisemistä jatketaan toteuttamalla Varhaiskasvatuksen segregaaation vähentämisen toimeenpanosuunnitelman toimenpiteitä. KOTA-indikaattoreita hyödynnetään edelleen tiedolla johtamisessa ja resurssien kohdentamisessa.

Päiväkodeissa vahvistetaan lukemisen kulttuuria sekä käytetään monikielistä kuvakirjapalvelua (Lukulumo). Monikielisten oppijoiden ohjelman toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa kehitetään kielitietoista työskentelyä alle 3-vuotiaiden ryhmissä ja avoimessa toiminnassa sekä kehitetään suomi ensimmäisenä (S1) ja suomi toisena (S2) kielenä opintopolkuja varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Varhaiskasvatuksen arviointikulttuuria ja vaikuttavuuden arviointia kehitetään. Tämä tarkoittaa sitä, että lapsen varhaista, vaikuttavaa ja ennakoivaa tukea toteutetaan osana ryhmän perustoimintaa. Arviointia systematisoidaan tukemalla paikallisten työvälineiden (lapsiryhmän toimintasuunnitelma ja pedagogisen tuen valikko) sekä valtakunnallisten arviointityökalujen (Karvin Valssi-itsearviointi) käyttöönottoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Neljä uutta päiväkotia avautuu vuonna 2026. Karhunkierroksen päiväkotia, Myyrmäki 168 paikkaa (joista uusia 39). Puutarhatien päiväkotia, Tikkurila 168 paikkaa (uusia 42), Itä- Hakkilan paviljonki, Hakunila 126 paikkaa, Metsänhaltijan päiväkotia, Korso 126 paikkaa (joista uusia 35). Uusia paikkoja yhteensä 242. Tulipalossa osittain tuhoutunut Kimaran päiväkotia aukeaa korjattuna vuoden 2026 aikana. Vuoden 2026 aikana suljetaan mahdollisuuksien mukaan pieniä tiloja ja tiivistetään toimintaa.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta tasa-arvoa (ns. KOTA-raha) edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2025–2026 (1,46 miljoonaa euroa).

Vantaan varhaiskasvatus on saanut myös valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen sosionomien tilaustutkintokoulutuksen hankkimiseksi 2025–2030. Avustuksen suuruus on 0,9 milj. euroa.

Hallitusohjelman mukaisesti valtion erityisavustukset ovat vähentyneet merkittävästi edellisvuosiin verrattuna. Tämä näkyy paineena omissa henkilöstömenoissa. Lisäksi toiminnan kehittämiseen ja kouluttamiseen on aiempaa vähemmän rahaa.

Talousarviossa on varauduttu palvelusetelin indeksikorotukseen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	KS 2025	TA2026
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	10 961	11 182	11 200
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	2 226	2 365	2 230
Lapsia kotihoidon tuella	2 051	2 100	2 100
Varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	82,70 %	85,80 %	84,30 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus	16,90 %	17,50 %	16,80 %
Tukitoimien piirissä olevien lasten osuus	12,70 %	13,00 %	13,00 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	14 815	14 327	15 727

*) suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä

13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Määrärahat (1000e)

Svenskspråkiga servicen	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	490	415	415	424	433	442
Toimintakulut	-15 293	-16 419	-16 548	-17 160	-17 795	-18 453
TOIMINTAKATE	-14 803	-16 004	-16 133	-16 736	-17 362	-18 012

Jatkovuodet eivät sisällä talouden tasapainotusta.

Tuloslaskelma (1000e)			
Svenskspråkiga servicen	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	490	415	415
Myyntituotot	6	25	25
Maksutuotot	312	317	317
Tuet ja avustukset	139	72	72
Muut toimintatuotot	33	1	1
Toimintakulut	-15 293	-16 419	-16 548
Henkilöstökulut	-9 126	-9 498	-9 895
Palvelujen ostot	-2 012	-2 126	-2 069
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-334	-449	-540
Avustukset	-26	-0	0
Muut toimintakulut	-3 795	-4 347	-4 044
TOIMINTAKATE	-14 803	-16 004	-16 133

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen

(TUVVA-koulutus) kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkotia on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Trollebo daghem ja Mårtensdals daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (lk.1–6), Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (lk.7–9) on yksi, Helsingfors skola sekä yksi lukio, Helsingfors gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan.

Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum.

Yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa ammattiopisto Prakticum järjestää myös tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta (TUVVA).

Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionsskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen päiväkodeilla, esikouluilla sekä perusopetuksen 1–6 vuosiluokkien kouluilla on käytössä ProSmå/ProSkola malli vuodesta 2024 alkaen. ProSmå- ja ProSkola-ohjaajia on koulutettu ja he ohjaavat mallin työskentelyä kaikissa yksiköissä. ProSmå/ProSkola malli on tutkimustietoon perustuva toimintamalli, joka on kehitetty ehkäisemään käyttäytymisen ongelmia. Toimintamalli on kehitetty opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella Itä-Suomen ja Jyväskylän yliopiston sekä Niilo Mäki Instituutin yhteistyönä. Ruotsinkielisessä yläkoulussa on kouluvalmentaja tukemassa oppilaiden hyvinvointia.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, ja asuinalueesta riippumatta.

Toimintavuoden 2026 aikana palvelualue laatii tulevan strategian painopisteet kaupungin ja toimialan strategian pohjalta. Yksi vuoden 2026 painopisteistä on kielitukea edistävä työ, joka kulkee käsi kädessä toimialan lukemiseen liittyvän tavoitteen kanssa. Toiminnan keskeisiä aihealueita ovat myös turvallisuutta ja hyvinvointia edistävä työ. Mahdollisia muita keskeisiä tavoitteita syntyy strategiaprosessin myötä.

Strategisten painopisteiden ja toiminnan kehittämiseksi palvelualue tekee lyhyen kyselyn kaksi kertaa vuodessa, johon palvelualueen henkilökuntaa pyydetään vastaamaan. Strategian painopisteiden suunnitteluun on myös luotu tiedolla johtamisen arviointiraportti, johon tietoa kerätään ja analysoidaan, jotta kentän tarpeet saadaan suunnittelussa huomioitua.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksen ja lukion päivitetty opetussuunnitelmat astuivat voimaan 1.8.2025 ja muutoksia toteutetaan nyt käytännössä. Päivitykset liittyvät oppimisen tuen uudistukseen. Henkilöstöä on palkattu lisää, jotta voidaan vastata opetussuunnitelmien asettamiin tukivaatimuksiin. Toimintakulttuuria kehitetään siten, että kaikkia oppilaita ja opiskelijoita tuetaan parhaalla mahdollisella tavalla vahvemmin ja riittävämmiin. Tuen vaikuttavuutta ja tuloksia seurataan säännöllisesti.

Perusopetuksen oppilaitokset ovat päivittäneet mobiililaitteiden käyttökieltoa koskevat järjestyssäännöt uuden lainsäädännön mukaisiksi. Järjestyssääntöjen toimivuutta ja toimintakulttuurin muutosta arvioidaan lukuvuoden lopussa.

Vantaan sopimus Helsingin kanssa koskien ruotsinkielistä vammaisopetusta ei anna Vantaan ruotsinkielisille kehitysvammaisille oppilaille subjektiivista oikeutta koulupaikkaan. Mikäli Zacharias Topelius skolassa ei ole tilaa, palvelualue joutuu järjestämään vammaisopetusta itse. Tilanne on vaikeutunut, kun myös Helsingissä on yhä enemmän ruotsinkielisiä vammaisopetusta tarvitsevia lapsia.

Mårtensdals bildningsrum on otettu käyttöön keväällä 2025. Varhaiskasvatus, esikoulu ja alakoulu toimivat nyt saman katon alla. Yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen on käynnissä ja tavoitteena on luoda yhtenäinen ja johdonmukainen oppimispolku kaikille lapsille.

Vantaan kaksikielisyysohjelma tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelma uusitaan vuoden 2026 aikana. palvelualue koordinoi kaksikielisyysohjelman tavoitteiden toteutumista ja vastaa toiminnan raportoinnista.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	KS 2025	TA2026
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	281	314	300
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	53	60	56
Lapsia esiopetuksessa	69	75	71
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	734	718	721
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 917	13 118	luku ks-vaiheessa
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käytömenoista/ oppilas	57 %	57 %	luku ks-vaiheessa
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,4	13,8	13,6
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat		15,4	15,4
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	126	116	118
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	162	164	162
Käyttömenot euroa/ opiskelija	9431	9 426	luku ks-vaiheessa
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8	8	8

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja

137 TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Määrärahat (1000e)

Toisen asteen koulutus (netto)	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	3 036	1 013	1 033	1 054	1 076	1 099
Toimintakulut	-78 021	-83 505	-88 154	-91 415	-94 798	-98 305
TOIMINTAKATE	-74 984	-82 492	-87 121	-90 361	-93 721	-97 206

Jatkovuodet eivät sisällä talouden tasapainotusta.

Tuloslaskelma (1000e)			
Toisen asteen koulutus (netto)	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Toimintatuotot	3 036	1 013	1 033
Myyntituotot	941	489	822
Maksutuotot	26		
Tuet ja avustukset	1 846	469	111
Muut toimintatuotot	223	55	100
Toimintakulut	-78 021	-83 505	-88 154
Henkilöstökulut	-46 628	-47 238	-48 087
Palvelujen ostot	-8 555	-8 121	-8 305
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 597	-5 241	-5 944
Avustukset	-202	-102	-80
Muut toimintakulut	-19 039	-22 803	-25 737
TOIMINTAKATE	-74 984	-82 492	-87 121

Toiminnan kuvaus

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota, kaksi aikuislukiota sekä Vantaan ammattiopisto Varia. Kansainvälisesti tunnustettua ja tunnustettua IB-koulutusta annetaan Tikkurilan lukion IB Diploma Programmessa (DP) sekä ammattiopisto Varian IB Career Related Programmessa (CP). Toisen asteen koulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla, lukion päättötodistuksella ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Variassa järjestetään ammatillista koulutusta nuorille, aikuisille ja organisaatioille useilla eri aloilla. Koulutustarjonta sisältää muun muassa perustutkintoja, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, oppisopimuskoulutusta, työvoimakoulutusta sekä korttikoulutuksia. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntä, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) järjestetään hallinnollisesti ammattiopisto Variassa. Ammattiopisto Varia on hakenut mukaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa lisäksi toisen asteen palveluverkon kehittämisestä, oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakoulu yhteistyöstä sekä oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen. Toisen asteen koulutuksen palvelualue tekee yhteistyötä toimialarajat ylittäen työllistymisen edistämiseksi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toisen asteen koulutuksen valtuustokauden visiona on tuottaa vahva osaaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Erytystä huomiota kiinnitetään oppimisvalmiuksien ja kielitaidon vahvistamiseen, osaamistason nostamiseen sekä hyvinvoivien, innostavien ja monimuotoisten oppimisyhteisöjen kehittämiseen.

Oppimisvalmiuksien kehittymistä tuetaan muun muassa vahvistamalla perustaitoja sekä tunnistamalla yksilöllisiä tuen tarpeita. Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista vahvistetaan kehittämällä suomen kielen opetuksen käytänteitä ja kielitietoisuutta monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelman mukaisesti.

Osaamistason nostamiseksi opiskelijoille luodaan selkeitä opintopolkuja ja uusia oppimisen tapoja, jotka vahvistavat yhteyksiä korkeakouluihin ja työelämään sekä

tukevat siirtymistä toiselta asteelta eteenpäin. Ammattiopisto Varia jatkaa yhdessä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen sekä elinvoimapalveluiden kanssa vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämistä. Tikkurilan osaamiskampuksen oppilaitosrajat ylittävää yhteistyötä suunnitellaan aktiivisesti yhdessä muiden koulutustoimijoiden kanssa. Tarkoituksena on luoda eri oppilaitoksille yhteinen toimintakulttuuri, jotta osaamiskampuksella tapahtuva yhteistyö hyödyttäisi opiskelijoita parhaalla mahdollisella tavalla.

Hyvinvoivilla, innostavilla ja monimuotoisilla oppimisyhteisöllä vahvistetaan opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin. Opiskelijoiden kykyä selviytyä vastoinikäymisistä ja sopeutua muutoksiin vahvistetaan kehittämällä tunne- ja vuorovaikutustaitoja, resilienssiä ja itseohjautuvuutta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Alustavien ennusteiden mukaan perusopetuksen päättävien ikäluokka tulee 2026 olemaan korkeimmillaan, mikä edellyttää toisen asteen koulutuksen aloituspaikkojen lisäämistä. Uusien toimitilojen myötä ikäluokkien kehitykseen reagoiminen on jatkossa ketterämpää. Aviapoliksen lukio aloittaa toimintansa elokuussa 2026 väistötiloissa Varian Aviapoliksen toimipisteessä ja Tikkurilan osaamiskampuksen rakentaminen jatkuu. Sotungin osalta aloitetaan uuden lukion tarveselvityksen valmistelu. Varian toimitilojen suunnittelu, rakentaminen ja peruskorjaus jatkuu vuonna 2026. Samalla järjestellään uudelleen eri alojen opetustiloja.

Palvelualueella toimeenpannaan lukiokoulutuksessa oppimisen tuen ja erityisen tuen lakimuutoksia sekä valmistaudutaan ammatillisessa koulutuksessa 1.8.2026 voimaan tulevien oppimisen tuen ja erityisen tuen lakimuutosten toimeenpanoon.

Mikäli vuoden 2025 aikana haetut kokeilu- ja järjestämisluvat myönnetään Vantaalle, ammatillisessa koulutuksessa aloitetaan toiminnanohjauskokeilu ja Aviapoliksen lukioissa aloitetaan englanninkielinen lukiokoulutus. Toiminnanohjauksen kokeiluun pääseville myönnetään niin sanottu laaja järjestämislupa, jolla voidaan palvella nykyistä paremmin alueen koulutustarpeita. Kokeilua toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Vantaan elinvoimapalveluiden sekä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen kanssa. Kokeilu kestää kahdeksan vuotta.

Aikuisten opetussuunnitelman mukainen lukio-opetuksen kehittäminen yhteistyössä Vantaan aikuislukion ja Sotungin etälukion kanssa jatkuu. Painopisteenä on kaksoistutkinto-opintojen tarjoaminen Varian opiskelijoille erityisesti uudessa Varia Vehkalan toimipisteessä sekä aikuislukitoiminnan yhdenmukaistaminen opiskelijoita palvelevalla tavalla.

Ammatillisessa koulutuksessa otetaan käyttöön uusi rahoitusmalli. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen perusteet muuttuvat. Vaikutus näkyy jo vuodelle 2026 myönnettävässä rahoituksessa. Varia on valmistautunut rahoitusmuutokseen muun muassa vähentämällä aiemmin tutkinnon suorittaneiden sisäänottoa ja kehittämällä ammattikorkeakouluopintoihin valmistavia Väylä-opintoja sekä työllistymisen tukitoimia. Rahoitusmalli huomioi mm opiskelijoiden lähtötason, jota voidaan hyödyntää myös sisäisessä rahan jaossa oppimisen tukeen.

Lukiokoulutuksessa otetaan käyttöön tarveperusteinen rahanjako huomioiden segregaation erityispiirteet.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	KS 2025	TA2026
Lukiokoulutus			
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3914	3840	4119
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lu- kio, keskiarvo	783	768	687
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	320	330	350
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	5,00 %	4,50 %	4,50 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kai- kista valmistuneista (päivälukiot)	87,20 %	90,00 %	90,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,22	1,35	1,35
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	8476	8754	ks-vai- heessa
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,1	7,3	7,4
Ammatillinen opetus			
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspai- kat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	32 %	35 %	35 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammattillinen koulutus yhteensä)	12 293	13 234	13 180
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,3	14,2	15,7
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämis- prosentti Variassa	8,90 %	8,00 %	8,0 %

Irtain omaisuus

	Tilinpää- tös 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Irtain omaisuus	-2 582	-9 093	-3 220	-3 000	-3 000	-3 000

Toimialan irtaimistohankinnat ovat uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennusten tai tilamuutostöihin liittyviä kalustohankintoja. Lisäksi irtaimistomäärärahaalla hankitaan palvelualueiden AV-laitteistoja, yksittäisiä koneita sekä korvaavaa kalustoa. Vuoden 2026 merkittävimpiä kohteita ovat Metsänhaltijan, Puutarhatien ja Karhunkierroksen päiväkotien kalustaminen. Kivimäen ja Simonkallion koulujen kalustaminen peruskorjausten jälkeen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Talousarvion 2026 sitovuustasot

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026
Toimintatuotot	37 974	30 457	31 414
Toimintakulut	-578 063	-602 629	-630 023
TOIMINTAKATE	-540 090	-572 172	-598 608

Toimialan bruttoyksiköt yhteensä

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TAE 2026
Toimintatuotot	34 937	29 445	30 382
Toimintakulut	-500 043	-519 124	-541 869
TOIMINTAKATE	-465 106	-489 679	-511 487

Toimialan nettoyksikkö yhteensä

Toisen asteen koulutus (netto)	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot	3 036	1 013	1 033
Toimintakulut	-78 021	-83 505	-88 154
TOIMINTAKATE	-74 984	-82 492	-87 121

Investoinnit

	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TA 2026
Irtain omaisuus	-2 582	-9 093	-3 220

Sitovat erät merkitty harmaalla taustavärillä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talouden tasapainottamistoimenpiteet 2026

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 16.8.2025

Toimenpiteen nro.	Palvelualue	Toimenpide	Eurovaikutukset (te) 2026	Konkreettiset vaikutukset toimintaan
1	Tulolisäys Toinen aste	Ammatillisen koulutuksen valtionosuuden nousu lähtötasokertoimen perusteella (tämän hetkinen arvio samalla opiskelijamäärällä ja profiililla)	3000	Varia jatkaa toimintaa nykyisillä resursseilla
2	Tulolisäys Perusopetus Toinen aste	Tilojen iltakäytön lisääminen.	80	
3	Kaso kaikki	Henkilöstökulujen sopeuttaminen	120	Tehtävien uudelleen järjestelyä ja priorisointia, myös tekemisen karsimista.
4	Kaso kaikki	Vähennetään mm. henkilökunnan koulutus, matkustus- ja majoituskustannukset, laitehankinnat.	100	Vähemmän ulkoista koulutusta ja kehittämis- ja tiimipäivien niukemmat puitteet.
5	Toinen aste	Lopetetaan paperisten esitteiden painaminen (esim. yhteishakuesitteet) ja vähennetään ulkoisia vuokria.	110	Ei vaikutuksia, markkinointi voidaan hoitaa sähköisesti. Vehkalan toimipisteen käyttöönoton vuoksi pystytään vähentämään muita tiloja. Koskee myös ruotsinkielisiä palveluita markkinoinnin osalta.
6	Varhaiskasvatus	Ryhmäperhepäivähoidon lakkauttaminen	260	Liittyy uusien päiväkotien rakentamiseen jolloin nämä toimintayksiköt korvautuvat.
7	Varhaiskasvatus	Vakan hoiva-avustajien kielituettu oppisopimuskoulutus	500	On kohdistunut heikosti suomea puhuviin maahanmuuttajataustaisiin henkilöihin. Uusia ryhmiä ei enää käynnistetä.
8	Toinen aste	Someturva-palvelun lopettaminen	20	Palvelun käyttö on ollut vähäistä, joten lopettamisella ei ole suuria vaikutuksia.
9	Varhaiskasvatus	Yksityisen hoidon tuen kuntalisän pienentäminen	200	Koskee myös ruotsinkielisiä palveluita (tällä hetkellä ei ruotsinkielisiä yksityisen hoidon piirissä). Lisää osin painetta kunnalliseen palvelutuotantoon.
10	Perusopetus	Pienryhmäisten uskonnonopetuksen muuttaminen siten, että 5. lk:lla toisen tunnin opettaa luokanopettaja ja toisen oman uskonnon opettaja.	40	Oman uskonnon opettajien opetustunnit vähenevät.
11	Yhteiset palvelut	Robotiikan oppimiskeskuksen materiaaalimäärärahan supistaminen.	50	Robokeskus tarjoaa koulutus-, työpaja ja konsultaatiopalvelua kason toimintayksiköiden henkilöstölle sekä oppijoille. Robokeskuksen varustetaso on tällä hetkellä hyvä, joten materiaaalimäärärahan vähentämisellä ei ole merkittävää vaikutusta itse toimintaan.
12	Varhaiskasvatus	Täyttöasteen nosto 103%:iin ja palveluverkon tiivistys muutoksen mahdollistamissa rajoissa	600	Kustannukset laskettu kolmen toimipisteen lakkauttamisella ja niissä olevien lasten sijoittaminen muihin toimipisteisiin.
13	Perusopetus	Lakisääteisten oppituntimäärien ylityksen leikkaaminen valinnaisaineista (4 ja 7 lk:t) 2vvt, A2-kielen tunnit ylimääräisinä.	211	Koskee myös ruotsinkielisiä palveluita.
14	Toinen aste	Vähennetään asiantuntija-, konsultti- ja työnohjauspalveluiden hankintaa merkittävästi	50	Voi vaikeuttaa kehittämistä sekä rehtorien/päälliköiden työssä jaksamista (työnohjauspalveluiden vähentäminen)
15	Varhaiskasvatus	Avoimen toiminnan supistaminen kahdella toimipisteellä (tällä hetkellä 3 asukaspuistoa, 11 avointa kohtaamispaikkaa)	140	140te/toimipiste
16	Perusopetus	Läksytuki-toiminnan lakkauttaminen	167	Koskee myös ruotsinkielisiä palveluita.

Sitova tavoite vuodelle 2026	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Riskitekijät
Teemme lukemisesta säännöllisen osan arkea – lukemisen määrä lisääntyy.	Varhaiskasvatus: - Kirjapakettien lainausmäärä - Digitaalisen kirjapalvelun luettujen kirjojen määrä Perusopetus: - Lukudiplomi luokilla 2-6. - Yläkoulussa luettujen kirjojen määrä/oppilas. Toiseen asteen koulutus: - Toiseen asteen oppilaitoksissa luettujen kirjojen määrä/oppilas.	Varhaiskasvatus: - Kirjapakettien lainausmäärä 80+130, yhteensä 210 - Digitaalisen kirjapalvelun lähtötaso: Vuonna 2024 lukukertoja on ollut 82 000. Perusopetus: - Systemaattista seurantaa luetun kirjallisuuden määrästä ei ole Toiseen asteen koulutus: - Lähtötaso ei ole saatavilla.	Varhaiskasvatus: - Kirjapakettien lainauskerrat ovat lisääntyneet - Digitaalisen kirjapalvelun käyttö on lisääntynyt Perusopetus: • 80% oppilaista lukee vähintään viisi kirjaa vuodessa. Toiseen asteen koulutus: - Jokaisen toiseen asteen opiskelija lukee vuoden aikana vähintään kaksi kirjaa.	Oppilaat eivät sitoudu tavoitteeseen. Perheet eivät edistä/tue oppilaiden tavoitteiden saavuttamista. Toimintakulttuuri ei muutu riittävästi.



Kasvatus ja oppiminen

Toimialan tavoitteet

Huom! Painopisteluonnosten nimet päivittyvät kaupunkistrategian valmistelun edetessä.

Tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2024 loppu	Tavoitetaso 2026	Liittyy tavoitteeseen	Vastuuhenkilö(t)	Riskitekijät
Vetovoimainen Vantaa						
Kehitämme ja monipuolistamme englanninkielistä opetusta	IB-koulutuspolun laajentamiselle perusopetuksen alkuopetukseen ja esiopetukseen on tehty toteuttamiskelpoiset suunnitelmat	IB-koulutuspolun laajentamiseksi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen (Primary Years Programme PYP ja Middle Years Programme MYP) on tehty päätös investointiohjelmaan	IB-akkreditointia Primary Years Programme (PYP) ohjelmaa varten valmisteleva työ on aloitettu.			
Kestävästi kasvava Vantaa						
Päätöksenteossa hyödynnetään segregaatiotietoa ja arvioidaan vaikutuksia	Segregaation tietonäkymät (KOTA-tiedot) ovat vakiintuneessa käytössä.	Segregaation tietonäkymien rakentaminen on käynnistynyt	Segregaatiotieto on ajantasainen ja ohjaa toiminnan arviointia ja kehittämistä			Epäselvä vastuu tietojen päivittämisestä ja näkymien ylläpidosta hankkeen päätyttyä. Näkymän käyttö unohtuu.
Tunnistetaan monikielisten oppijoiden suomen/ruotsin kielitaidon lähtötaso, jotta varmistetaan, että oppija saa tarkoituksenmukaista, kielitaitotasoaan vahvistavaa opetusta.	Kielitaidon lähtötason ja kehittymisen arviointi	Joitakin kielitaidon arvioinnin välineitä on pilotoitu. Tarkastuspisteitä ei ole virallisesti päätetty.	Käytössä on kaupunkitasoisesti sovitut välineet ja prosessit sopivan oppimäärän valitsemiseksi / oppijan kielitaidon tason määrittämiseksi			Arviointimateriaalia tulkitaan väärin tai sen tuottama tietoa ei hyödynnetä käytännön opetusjärjestelyiden suunnitteluun

			Oppimäärän tarkistamiselle on sovittu yhteiset tarkistuspisteet			
Teemme lukemisesta säännöllisen osan arkea – lukemisen määrä lisääntyy	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainausmäärä Digitaalisen kirjapalvelun luettujen kirjojen määrä Perusopetus: Lukudiplomi luokilla 2-6. Yläkoulussa luettujen kirjojen määrä/oppilas. Toiseen asteen koulutus: Toiseen asteen oppilaitoksissa luettujen kirjojen määrä/oppilas.	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainausmäärä 80+130, yhteensä 210 Digitaalisen kirjapalvelun lähtötaso: Vuonna 2024 lukukertoja on ollut 82 000. Perusopetus: Systemaattista seurantaa luetun kirjallisuuden määrästä ei ole. Toiseen asteen koulutus: Lähtötaso ei ole saatavilla.	Varhaiskasvatus: Kirjapakettien lainauskerrat ovat lisääntyneet Digitaalisen kirjapalvelun käyttö on lisääntynyt Perusopetus: 80 % oppilaista lukee vähintään viisi kirjaa vuodessa. Toiseen asteen koulutus: Jokaisen toiseen asteen opiskelija lukee vuoden aikana vähintään kaksi kirjaa.			Oppilaat eivät sitoudu tavoitteeseen. Perheet eivät edistä/tue oppilaiden tavoitteiden saavuttamista. Toimintakulttuuri ei muutu riittävästi.
Hyvinvoivien asukkaiden Vantaa						
Oppijoiden varhaiskasvatukseen ja kouluun kiinnittyminen on kasvanut	Hyvinvointikysely oppijoille (ktk-kyselyn ja Pro-koulu kyselyjen pohjalta) Poissaolojen määrä	Hyvinvointitietoa kerätään usealla eri kyselyllä. Kokonaistilanteen vuositason seurannan mittari puuttuu.	Hyvinvoinnin mittaamiseen on laadittu malli ja lähtötaso on mitattu.			Lisääntynyt turvattomuus ja väkivaltaisuus kasvuympäristössä Riittämätön oppimisen ja opiskeluhoollon tuki Poissaolot, oppimisvaikeudet ja syrjäytymisriskit Huoltajien vähäinen osallisuus

						Yhteisöllisyyden ja osallisuuden puutteet
						Johtamisen ja rakenteiden jäykkyys
Yhteiset rakenteet ja suunnitelmat ohjaavat toimintaamme (Yhteinen tavoite Vantaa, VAKE, Kerava)	Mittarien määrittäminen Vaken kanssa on vielä työn alla.	Yhteisiä rakenteita on kartoitettu, kuvattu ja niistä on sovittu. Organisaatiomuutosten ja uuden strategian myötä on noussut esiin tarve tarkistaa yhteiset rakenteet. Yhteisiin rakenteisiin sitoutuminen on ollut vaihtelevaa. Yhteisiä suunnitelmia on tehty, mutta niiden vahvemmalle jalkauttamiselle on tarve.	Yhteiset rakenteet ja suunnitelmat ohjaavat toimintaamme. Yhteiset rakenteet on tarkastettu ja kuvattua. Yhteisiin rakenteisiin on sitouduttu ja niissä toimitaan yhteistyössä. Yhteisiä suunnitelmia on jalkautettu ja niiden mukaista toimintaa vahvistettu.			Riskitekijöiden määrittäminen Vaken kanssa on vielä työn alla.
Henkilöstö/johtaminen						
Talous						

